

CĂLĂTORIA LINGVISTICĂ A LAREI PRIN EUROPA

RO

BINE AȚI VENIT LA O CĂLĂTORIE LINGVISTICĂ PRIN EUROPA!

Limbile pe care le veți descoperi în paginile următoare reflectă diversitatea culturilor și tradițiilor care coexistă pe continentul nostru. Printre cele aproximativ 225 de limbi originare din Europa, unele sunt vorbite de milioane de persoane în timp ce altele, care nu sunt vorbite decât de un număr mic de persoane, sunt, din păcate, pe cale de dispariție.

În această scurtă călătorie, veți descoperi multe asemănări. Limbile europene sunt împărțite în trei categorii majore: limbile slave, limbile romanice și limbile germanice. Limbile fiecăreia dintre aceste grupe au rădăcini comune dar, de-a lungul secolelor, ele au evoluat în propriile lor direcții. Veți descoperi și diferențele lor: varietatea alfabetelor (cum ar fi latin, chirilic, grec, armean și georgian), care folosesc adesea scrieri artistice, felul în care își concep cuvintele pentru noile creații și originile lor misterioase uneori. Toate au o identitate distinctă și propria lor poveste de spus!

Vă putem oferi doar o scurtă prezentare generală a unora dintre limbile Europei. Sunt multe, multe altele pe care nu le-am menționat, nu pentru că sunt mai puțin importante sau mai puțin interesante, ci doar pentru că nu putem să le menționăm în timpul acestei scurte călătorii. Există, de exemplu, limbi regionale sau minoritare care sunt vorbite într-o regiune a unei țări sau pe teritoriile mai multor țări de către o parte relativ mică a populației. Există limbi non-teritoriale care sunt vorbite de grupuri răspândite în toată Europa dar care nu se identifică cu o țară specifică. Există și limbi de migrație care nu sunt

originare din Europa, dar care au fost aduse pe continent de către vorbitori din alte părți ale lumii.

Pe fiecare pagină dedicată unei limbi, veți găsi o scurtă introducere făcută de Lara, câteva cuvinte cheie, expresii și caractere speciale ale alfabetului, precum și o estimare a numărului de persoane din lume care folosesc această limbă ca primă limbă!

Sperăm că vă veți bucura să-l urmați pe ghidul nostru, pe Lara, în descoperirea câtorva dintre limbile Europei. S-ar putea să vă determine să vreți să începeți o călătorie similară, cu multe momente de „Chiar?!“ și de „Incredibil, nu știam, nu!“, prin descoperirea unora dintre comorile ascunse chiar dincolo de viața noastră de zi cu zi!

LIMBILE PE CARE LE ÎNTÂLNEȘTE LARA PE PARCURSUL CĂLĂTORIEI SALE

Codul limbii (ISO-639-1)

Numărul paginii

28 ROMANI ǂHIB

30

ВЕ БЕЛАРУСКАЯ МОВА

👤👤👤 5 000 000

так

не

Як справы?

Добры дзень!

Дзякуй!

Bună ! Mă numesc Lara! Vino să mi te alături în această fascinantă călătorie prin frumoasele limbi ale Europei... Vom începe această călătorie cu „krasavik”... Stai așa! Unde? „Krasavik” (aprilie) este cea mai frumoasă lună din Belarus și de aceea locuitorii din Belarus numesc literalmente această lună „frumoasă”. Și cine nu iubește primăvara?

- 1 адзін
- 2 два
- 3 тры
- 4 чатыры
- 5 пяць
- 6 шэсць
- 7 сем
- 8 восем
- 9 дзевяць
- 10 дзесяць

ё

й

э

і

ў

ь

ю

ы

я

Паслухайце гучанне гэтых слоў >>>

Photo: Park in Minsk, Belarus

ENGLISH EN

👤👤👤 400 000 000

Engleza este limba cea mai vorbită din întreaga lume. Există aproape 1,3 miliarde de vorbitori de limba engleză, însă doar o treime dintre aceștia sunt vorbitori nativi. Când vorbim aceeași limbă, noi ne înțelegem și ne putem da seama de tot ceea ce avem în comun. În cele din urmă, lumea nu pare atât de mare.

How are you?

Hello!

Thank you!

yes

no

- 1 one
- 2 two
- 3 three
- 4 four
- 5 five
- 6 six
- 7 seven
- 8 eight
- 9 nine
- 10 ten

🔊🔊🔊 Listen to the sound of these words

Photo: London eye and Big Ben, United Kingdom

FY FRYSK

👤👤👤 500 000

Hoe giet it
mei dy?

Hoi!

Tank!

ja

nee

Frizona este, probabil, limba cea mai apropiată de engleză. „De sinne is waarm en it ljocht fan de sinneskyn fielt noflik mei de sefte wyn.” Ați înțeles? Vedeți versiunea engleză: “The sun is warm and the light from the sun-shining feels good with the soft wind.” („Soarele este cald și lumina soarelui este plăcută cu vântul ce adie ușor.”)

- 1 ien
- 2 twa
- 3 trije
- 4 fjouwer
- 5 fiif
- 6 seis
- 7 sân
- 8 acht
- 9 njoggen
- 10 tsien

êé

ûú

â

ô

Harkje nei it lûd fan dizze wurden >>>

Photo: Ljouwert, Netherlands

SLOVENŠČINA SL

888 2500 000

Kako si?

Živjo!

Hvala!

Slovena are o formă foarte specială pentru două persoane. Nu există doar o formă la singular și o formă la plural, ci și o formă care se aplică exact pentru două persoane! Astfel, dacă vreți să spuneți „tu și cu mine”, puteți spune „midva” (doi bărbați sau un bărbat și un femeie) sau „midve/medve” (două femei). Apropo de cifre... Vă voi prezenta acum o limbă care are un sistem de numerotare interesant...

- 1 ena
- 2 dve
- 3 tri
- 4 štiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

š

Prisluhnite zvoku teh besed

Photo: Triglav National Park, Slovenia

FR FRANÇAIS

👤👤👤 76 800 000

oui

non

Ça va ?

Bonjour !

Merci !

Știați că franceza are un mod special de numerotare între 70 și 99? În Franța, spui literalmente „optzeci-șaisprezece” (96), care corespunde cu $20 \times 4 + 16$. Vorbitorii de franceză din Belgia și din Elveția folosesc, de asemenea, alte forme de exprimare pentru numerele 70, 80, 90. Le cunoașteți? Limba franceză este recunoscută ca fiind una dintre cele mai frumoase limbi din lume, la fel ca... ghiciți ?

- 1 un
- 2 deux
- 3 trois
- 4 quatre
- 5 cinq
- 6 six
- 7 sept
- 8 huit
- 9 neuf
- 10 dix

ùûü

àâä

ÿ

ôö

æ

îï

éèêë

ç

œ

Écoutez le son de ces mots >>>>

Photo: Dune du Pilat, France

УКРАЇНСЬКА МОВА UK

👤👤👤 35 000 000

Як справи?

Привіт!

Дякую!

так

ні

Oglindă, oglinjoară – care este cea mai frumoasă limbă dintre toate? Nu este ușor să răspunzi la această întrebare și fiecare are preferințele sale. Cu toate acestea, în timpul unui concurs pentru cea mai frumoasă limbă, organizat în 1934 la Paris, ucraineana a câștigat al treilea loc, după franceză și persană. Nu cunosc vreun concurs mai recent pentru cea mai frumoasă dintre limbi!

Є

Й

Щ

її

Г

Ь

Ю

Я

<<< Прослушайте звучання цих слів

Photo: Love tunnel created from trees along the railway in Klevan, Ukraine

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 чотири
- 5 п'ять
- 6 шість
- 7 сім
- 8 вісім
- 9 дев'ять
- 10 десять

CA CATALÀ

👤👤👤 10 000 000

În catalană, dacă vrei să spunei că au venit doar câțiva prieteni la aniversare (cea ce, sperăm, să nu vi se întâmple niciodată!), puteți spune simplu „*quatre gats*” sau „*patru pisici*” și totul va fi clar. Deci, înainte de a vă plânge de petrecerea eșuată, nu uitați să spunei „*Gràcies!*” (mulțumesc) celor patru „*pisici*” care au venit!

Com estàs?

Hola!

Gràcies!

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sis
- 7 set
- 8 vuit
- 9 nou
- 10 deu

ç

h

úü

à

éè

íï

óò

sí

no

Escolta el so d'aquestes paraules >>>

Photo: Park Guell in Barcelona, Spain

TÜRKÇE TR

👤👤👤 75 700 000

Turca este o limbă fără gen! Există un singur cuvânt, de fapt, o singură literă – „o”, pentru a desemna pe „el”, „ea” sau neutrul (cum ar fi „it” în engleză sau „das” în germană). Este, deci, posibil, să descrieți o persoană în turcă fără a menționa dacă este vorba despre un băiat sau o fată. Treceți pe pagina următoare pentru a vedea ce altă limbă are aceeași asemnătate cu limba turcă...

Nasilsın?

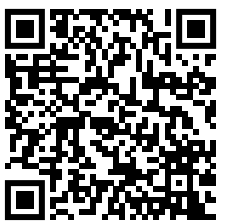
Merhaba!

Teşekkür ederim!

evet

hayır

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

<<< Bu sözcüklerin sesini dinle

Photo: Cappadocia, Turkey

ç

ğ

ö

ş

ü

ı

AS AZƏRBAYCAN DILI

888 23 000 000

Azera folosește „o” pentru „el”, „ea” sau neutru. Nu este singura asemănare între turcă și azeră. Cuvinte precum „cu” sau „pentru” se pun după substantiv, nu înainte: astfel, în azeră, „cu mama mea” ar fi „anam ilə” sau, la propriu, „mama mea cu”. Încă ceva: când azera este scrisă cu caractere latine sau chirilice, se scrie de la stânga la dreapta. Când este scrisă cu caractere arabe se scrie de la dreapta la stânga.

ı

ö

ü

ç

ə

ğ

ş

Necəsən?

Salam!

Təşəkkür edirəm!

bəli

xeyr

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dörd
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yeddi
- 8 səkkiz
- 9 doqquz
- 10 on

Bu sözlərin səsini dinləyin >>>

EUSKARA EU

👤👤👤 750 000

În general, limbile aparțin unor familii lingvistice și au în comun multe caracteristici cu altele, dar basca are un loc destul de aparte... Aceasta ar fi una dintre cei mai vechi limbi europene și originile rămân un mister. Deci, dacă vrei să vă alăturați unui club exclusivist și să deveniți un „euskalduna” (un vorbitor de bască), începeți să exersați această limbă!

bai

ez

Zer moduz?

Kaixo!

Eskerrik asko!

ü

ñ

é

ç

Entzun hitz hauen soinua

Photo: Guggenheim Museum, Bilbao, Spain (Rudy Mareel | Shutterstock.com)

- 1 bat
- 2 bi
- 3 hiru
- 4 lau
- 5 bost
- 6 sei
- 7 zazpi
- 8 zortzi
- 9 bederatzi
- 10 hamar

MT MALTI

👤👤👤 520 000

Kif int?

Bongu!

Grazzi!

Malteza este cea mai mică limbă oficială a Uniunii Europene după numărul de vorbitori. Seamănă cu feniciană care era vorbită în regiunile din jurul Mediteranei acum 3000 de ani. Malteza este singura limbă din Europa care aparține familiei de limbi afro-asiatice și, de asemenea, singura limbă din această familie care folosește alfabetul latin. Treceți pe pagina următoare și vă voi arăta o limbă mai degrabă izolată...

- 1 wieħed
- 2 tnejn
- 3 tlieta
- 4 erbgħa
- 5 ħamsa
- 6 sitta
- 7 sebgħa
- 8 tmienja
- 9 disgħa
- 10 għaxra

iva

le

ċ

ħ

ġ

ż

Isma' l-ħoss ta' dawn il-kelmiet >>>

Photo: Typical street in Ir-Rabat, Malta

ÍSLENSKA IS

👤👤👤 314 000

Islanda nu are țări vecine apropiate și limba pe care vikingii au importat-o în secolele al IX-lea și al X-lea nu s-a schimbat, pe cât v-ați putea imagina, de-a lungul secolelor. Islandeza evită folosirea cuvintelor străine și preferă să formeze cuvinte noi pornind de la cele vechi vikinge. Astfel, cuvântul care desemnează calculatorul, „tölva”, se formează din vechile cuvinte „tala” (număr) și „völva” (profetă).

Hvernig
hefurðu
það?

Hæ!

Þakka
þér fyrir!

ð

í

á

þ

æ

ý

ö ó

ú

é

- 1 einn
- 2 tveir
- 3 þrír
- 4 fjórir
- 5 fimm
- 6 sex
- 7 sjö
- 8 átta
- 9 níu
- 10 tíu

já

nei

≪≪≪ Hlustaðu á þessi orð

Photo: Goðafoss waterfall, Iceland

ET EESTI KEEL

👤👤👤 1 100 000

Limba estonă îndrăgește vocalele! Rolul vocalelor în estonă este unul dintre cele mai importante din toate limbile europene și există multe cuvinte precum „Jääär” (marginea gheții), „Töö-öö” (a munci noaptea) sau „Õueiaääre” (marginea unui gard care înconjoară o curte) ! Acum, hai să vă fac să descoperiți o limbă care poate compune o propoziție întregă conținând doar vocale...

õ ä ö ü

jah

ei

Kuidas sul läheb?

Tere!

Aitäh!

- 1 üks
- 2 kaks
- 3 kolm
- 4 neli
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seitse
- 8 kaheksa
- 9 üheksa
- 10 kümme

Kuula nende sõnade kõla >>>

Photo: Kitesurfing in Viimsi, Estonia

LIMBA ROMÂNĂ RO

👤👤👤 26 000 000

Și limba română este foarte pasionată de vocale. Limba română poate chiar să inventeze o propoziție alcătuită numai din vocale: „Oaia aia e a ei, eu i-o iau” înseamnă „Ce mouton est à elle, je le prends”. De asemenea, există limbi care par să dorească să se elibereze complet de vocale...

Ce faci?

Bună ziua!

Mulțumesc!

- 1 unu
- 2 doi
- 3 trei
- 4 patru
- 5 cinci
- 6 șase
- 7 șapte
- 8 opt
- 9 nouă
- 10 zece

da

nu

î

ț

ș

ăâ

<<< Ascultă cum sună aceste cuvinte

Photo: Corvin Castle, Romania

CS ČEŠTINA

👤👤👤 14 000 000

Dobrý
den!

Jak se
máš?

Děkuji!

ano

ne

ě

č

d'

í

ó

ř

ú

á

ž

ý

ť

š

ň

Dacă nu vă plac vocalele, ceha poate fi limba de care aveți nevoie! Limba cehă îndrăgește consoanele. Cuvinte compuse doar din consoane, ca „krk” (gât), „prst” (deget) sau „smrk” (pin) sunt foarte frecvente. Încercați să pronunțați răsucitorul de limbă „Chrt pln skvrn zdrhl z Brd”, care înseamnă „Un ogar plin de pete a scăpat din munți”. Atașamentul față de consoane se regăsește și la o limbă vecină – ghiciți care?

- 1 jedna
- 2 dvě
- 3 tři
- 4 čtyři
- 5 pět
- 6 šest
- 7 sedm
- 8 osm
- 9 devět
- 10 deset

Poslechni si, jak znějí tato slova >>>

SLOVENČINA SK

👤👤👤 5 200 000

Ako sa máš?

Ahoj!

Ďakujem!

áno

nie

Da, limba slovacă are, și ea, o slăbiciune pentru consoane! Multe cuvinte din limba slovacă sunt formate în întregime sau în principal din consoane, precum cuvintele „prst” (deget), „štvrt” (cartier) sau „smrť” (mort). Slovaca este considerată, de asemenea, limba care este cel mai ușor de înțeles de către vorbitorii de alte limbi slave. Mergeți la pagina următoare pentru a descoperi o limbă mai degrabă economică...

- 1 jeden
- 2 dva
- 3 tri
- 4 štyri
- 5 päť
- 6 šesť
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 deväť
- 10 desať

<<< Vypočujte si zvuk týchto slov

Photo: High Tatras, Slovak Republic

FI SUOMI

👤👤👤 5 800 000

kyllä

ei

Finlandeza este una dintre puținele limbi naționale din Europa care nu sunt indo-europene. Cu estona și maghiara, face parte din aceeași familie. Finlandeza face posibilă exprimarea multor lucruri cu un singur cuvânt. Astfel, „istun” înseamnă „Eu mă așez”, „istahtaisin” înseamnă „M-aș așeza un moment”, „istahdan” „O să mă așez un moment” și „istahtaisinkohan” „Mă întreb dacă pot să mă așez un moment.”

Mitä kuuluu?

Hei!

Kiitos!

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

ö

ää

Kuuntele nämä sanat >>>

Photo: Dog Sledding in Lapland, Finland

- 1 in
- 2 dus
- 3 trais
- 4 quatter
- 5 tschintg
- 6 sis
- 7 set
- 8 otg
- 9 nov
- 10 diesch

gea na

RUMANTSCH RM

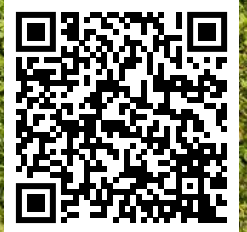
60 000

Limba romanșă este cea mai puțin cunoscută dintre cele patru limbi oficiale din Elveția. Povestea ei începe înainte de nașterea lui Hristos: latina, limba romanilor care au cucerit regiunea situată între Alpii retici și Dunăre, s-a amestecat cu limbile populațiilor locale. Romanșă s-a format treptat din acest amestec – și continuă să evolueze până în zilele noastre!

Co vai?
Chau!
Grazia!

è é

<<< Taidla co ch'ils pleds tunan

Photo: Mountain view, Grisons, Switzerland

CY CYMRAEG

👤👤👤 1 000 000

ie

na

Sut wyt ti?

Shwmae!

Diolch!

ŵ

ê

ô

â

î

ÿ

û

Substantivul din limba galeză „Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch” este toponimul cel mai lung din Europa și al doilea din lume. Înseamnă aproximativ „Biserica Sf. Maria din scobitura alunului alb de lângă vârtejul rapid al Sfântului Tysilio din peștera roșie”. Pe pagina următoare, veți descoperi o limbă ale cărei substantive pot să le egaleze, ca lungime, pe cele galeze care denumesc locuri...

- 1 un
- 2 dau
- 3 tri
- 4 pedwar
- 5 pump
- 6 chwech
- 7 saith
- 8 wyth
- 9 naw
- 10 deg

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWLLLLANTYSILIOGOGOCH

Llan-vire-pooll-guin-gill-go-ger-u-queern-drob-ooll-llandus-ilio-gogo-goch

Listen to the sound of these words >>>

Photo: Train station in Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch, Wales, UK

DEUTSCH DE

👤👤👤 95 000 000

Germana este una dintre limbile care are cele mai lungi cuvinte. Pentru a descrie lucruri, este suficient să combinăm diferite cuvinte pentru a crea unul nou. Astfel, cuvântul „Fußballweltmeisterschaftsqualifikationsspiel” înseamnă un meci de calificare pentru Cupa mondială de fotbal. Unele cuvinte pot fi puțin derutante dacă nu știți care dintre ele au fost combinate, ca „Urinsekten”, dar vă las să vă descurțați!

ja
nein

- 1 eins
- 2 zwei
- 3 drei
- 4 vier
- 5 fünf
- 6 sechs
- 7 sieben
- 8 acht
- 9 neun
- 10 zehn

Wie geht's?
Hallo!
Danke!

ü ö ä ß

◀◀◀ Hör dir an, wie diese Wörter klingen

Photo: Island Sylt, Germany

HR HRVATSKI

👤👤👤 5 600 000

Kako si?

Bok!

Hvala!

Împreună cu sârba și bosniaca, croata este una dintre limbile slave din Sud care au multe puncte comune. Aceste limbi sunt atât de asemănătoare încât vorbitorii lor pot să se înțeleagă cu ușurință. Cuvintele croate cele mai scurte sunt formate dintr-o singură literă: „a” (dar, și), „o” (aproximativ), „u” (în), „i” (și), „s” (cu, de) sau „k” (cătref).

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ć

ž

š

đ

Poslušaj kako zvuče ove riječi >>>

Photo: National park Plitvice, Croatia

BOSANSKI BS

👤👤👤 3 000 000

Limba bosniacă este foarte asemănătoare cu croata și sârba, dar este adevărat, de asemenea, că are o legătură strânsă cu turca: timp de aproximativ 400 de ani, Bosnia a făcut parte din Imperiul Otoman și, deci, a adoptat numeroase cuvinte împrumutate din turcă, precum „minduše” (cercei), „bujrum” (duceți-vă) sau „avlija” (curte interioară).

Kako si?

Ćao!

Hvala!

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

ć

đ

š

<<< Poslušaj kako zvuče ove riječi

Photo: Old Bridge in Mostar, Bosnia and Herzegovina

SR СРПСКИ

👤👤👤 12 000 000

Sârba este una dintre puținele limbi europene care folosește atât alfabetul chirilic cât și pe cel latin. Vorbitorii de sârbă sunt capabili să utilizeze ambele scrieri cu aceeași ușurință. Dintre limbile slave, sârba folosește unul dintre alfabetele chirilice cu cele mai puține litere: acesta conține 30 de litere. Apropo de alfabet... Lăsați-mă să vă prezint o limbă al cărei alfabet este foarte special...

ђ

љ

и

ј

њ

ћ

џ

Здраво!

Како си?

Хвала!

да

не

- 1 један
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седам
- 8 осам
- 9 девет
- 10 десет

Послушај како звуче ове речи >>>

Photo: Meanders of the Uvac River, Serbia

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԿ

👤 6 700 000

Ունց ես:

Ողջույն:

Շնորհակալություն:

Limba armeană folosește un alfabet destul de unic în comparație cu alte limbi europene. A fost creat acum aproape 2400 de ani! Armenii, fiind foarte mândri de alfabetul lor, chiar și-au construit un monument spre gloria caracterelor unice. Armenia își sărbătorește propria zi a limbilor, Ziua Traducătorilor, în octombrie.

այո

ոչ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ճ մ

յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ը ր ց ու փ ք և օ ֆ

<<< Լսեք այս բառերը

Photo: Armenian Alphabet Monument (Arty Om | Shutterstock.com)

- 1 մեկ
- 2 երկու
- 3 երեք
- 4 չորս
- 5 հինգ
- 6 վեց
- 7 յոթ
- 8 ութ
- 9 ինը
- 10 տասը

ROM ROMANI ČHIB

888 3500 000

Sar san?

Lašo d'es!

Najis tuke!

va

na

Până de curând, limba romani a fost transmisă exclusiv pe cale orală generației următoare, astfel încât, în mod obișnuit, nu există un standard scris acceptat. Diferitele variante de romani se scriu cu alfabetul care sunt adesea bazate pe limba dominantă a locului unde locuiește comunitatea de romi. În orice caz, este foarte posibil, astăzi, să citim texte politice, ziare și chiar Shakespeare în romani!

- 1 jekh
- 2 duj
- 3 trin
- 4 štar
- 5 panž
- 6 šov
- 7 efa
- 8 oxto
- 9 iňa
- 10 deš

Ašun kadala svaturja >>>

Photo: Romani dance

LËTZEBUERGESH LB

☺☺☺ 600 000

Wéi geet
et?

Moien!

Merci!

Limba luxemburgheză și-a găsit forma scrisă destul de recent. În mod tradițional, luxemburgheza era scrisă rar, astfel încât nu existau reguli oficiale de ortografie și de gramatică până la stabilirea lor de către guvern în 1984, acum vreo 40 de ani. Și limbajele semnelor, este posibil să le scriem? Accesați pagina următoare pentru a descoperi acest lucru.

jo

neen

ä

ëé

<<< Lauschter wéi dës Wierder kléngen

- 1 eent
- 2 zwee
- 3 dräi
- 4 véier
- 5 fënnef
- 6 sechs
- 7 siwen
- 8 aacht
- 9 néng
- 10 zéng

LIMBA INTERNAȚIONALĂ A SEMNELOR

Limba internațională a semnelor este adesea folosită de utilizatorii limbajului semnelor din diferite țări, care nu au o limbă comună – cum indică și numele, este o limbă internațională. Se poate scrie în multe feluri. Astfel, putem folosi anumite simboluri pentru a descrie forma mâinilor și mișcarea, precum și expresiile faciale. Din moment ce am vorbit deja atât de mult despre alfabet...

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Cuvântul „alfabet” provine din primele două litere ale alfabetului grecesc: „alfa” și „beta”. În zilele noastre, grecii scriu de la stânga la dreapta, ca în alte limbi europene, dar nu a fost întotdeauna așa. Inițial, putea fi scris de la dreapta la stânga și chiar alternând sensurile pe fiecare rând. Pe pagina următoare vă voi dezvălui un obicei amuzant la vecinii grecilor...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ EL

👥 13 500 000

ναι

όχι

Πώς είσαι;

Γεια!

Ευχαριστώ!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν

ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

- 1 ένα
- 2 δύο
- 3 τρία
- 4 τέσσερα
- 5 πέντε
- 6 έξι
- 7 επτά
- 8 οχτώ
- 9 εννιά
- 10 δέκα

⏪⏪ ⏪ Άκουσε τον ήχο αυτών των λέξεων

Photo: Colourful street in Oia, Greece

SQ SHQIP

👤👤👤 7 500 000

Si jeni?

Përshëndetje!

Faleminderit!

po

jo

ç

ë

Când albanezii dau din cap dintr-o parte în alta, nu înseamnă „nu”, ci, dimpotrivă: „Bine, sunt de acord, ascult”. Invers, când dai din cap de sus în jos, nu înseamnă „da”. Acest lucru înseamnă „Îmi pare rău, mă tem că nu” și pare să însoțească vești proaste. Așa că fiți deosebit de prudenți când dați din cap în Albania – poate tocmai ați acceptat ceva fără să vreți!

- 1 një
- 2 dy
- 3 tre
- 4 katër
- 5 pesë
- 6 gjashtë
- 7 shtatë
- 8 tetë
- 9 nëntë
- 10 dhjetë

Dëgjoni tingullin e këtyre fjalëve >>>

Photo: Beach cafe in Ksamil, Albania

Și bulgarii dau din cap ca să spună „nu” și își scutură capul ca să spună „da”. O altă caracteristică mai puțin obișnuită a limbii bulgare este că aceasta este una dintre puținele limbi slave care nu au caz. Deci ar trebui să fie mai ușor de învățat decât limba cehă, care numără 7 cazuri! Limba bulgară nu are în comun această caracteristică decât cu macedoneana.

Как си?

Здравей!

Благодаря!

- 1 едно
- 2 две
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седем
- 8 осем
- 9 девет
- 10 десет

<<< Чуйте как звучат тези думи

Photo: Rila Monastery, Bulgaria

ИЙ

Щ

Ю

Ъ

Я

Ь

да

не

МК МАКЕДОНСКИ

👤👤👤 3 500 000

Како си?

Здраво!

Благодарам!

„Авем tendința de a ne puncta propozițiile cu expresii scurte sau cuvinte care nu au un sens anume. Macedonenii au un mod unic de a face asta – cu „lele”! „Lele” poate însemna „Oh, Doamne !” sau „Oh! Uau!” și puteți adăuga cât de multe „lele” doriți. Deci, аți putea spune „Lele lele lele!”, adică „Ce câine frumos!”. Accesați pagina următoare pentru a descoperi o limbă fără „da” sau „nu”..

да

не

- 1 еден
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седум
- 8 осум
- 9 девет
- 10 десет

Ѓ
И
С
Ј
Љ
Њ
Џ
Ќ

Слушнете како звучат овие зборови >>>

Photo: Church of St. John at Kaneo, North Macedonia

GAEILGE GA

👤👤👤 170 000

Irlandeza nu are cuvinte pentru „da” sau „nu”. Pentru a răspunde la o întrebare, trebuie să utilizați forme verbale. Astfel, răspunsul la întrebarea „Au vândut casa?” ar fi „Au vândut-o” sau „Nu au vândut-o”. Sau, în irlandeză: “Ar dhiol siad an teach? Dhiol. Nior dhiol.” Chiar dacă irlandeza nu are cuvinte pentru „da” și „nu”, are multe cuvinte unice, la fel ca limba de la pagina următoare...

Conas
atá tú?

Dia dhuit!

Go raibh
maith agat!

ú

ó

á

í

é

- 1 A hAon
- 2 A Dó
- 3 A Trí
- 4 A Ceathair
- 5 A Cúig
- 6 A Sé
- 7 A Seacht
- 8 A hOcht
- 9 A Naoi
- 10 A Deich

🔊🔊🔊 Éist le fuaim na bhfocal seo

Photo: Cliffs of Moher, Ireland

HU MAGYAR

👤👤👤 13 000 000

Szia!

Hogy vagy?

Köszönöm!

igen

nem

óöö

í

úüü

é

á

Maghiara este una dintre limbile care se învață cel mai greu din cauza celor 26 de cazuri gramaticale și a numeroaselor sale reguli complexe. Dar merită, deoarece permite descrierea lucrurilor foarte speciale într-un singur cuvânt. „Aranyhíd” înseamnă, textual, „un pod de aur” dar desemnează, de fapt, reflectarea sclipitoare a soarelui la suprafața apei.

- 1 egy
- 2 kettő
- 3 három
- 4 négy
- 5 öt
- 6 hat
- 7 hét
- 8 nyolc
- 9 kilenc
- 10 tíz

Hallgasd meg, hogy hangzanak ezek a szavak >>>

Photo: Balaton Lake, Hungary

NEDERLANDS NL

👤👤👤 24 000 000

ja

nee

Neerlandeza are un cuvânt special: „gezellig”. Este unul din cuvintele cel mai des folosite în neerlandeză și, în funcție de context, se traduce ca un sentiment de intimitate, de plăcere sau o atmosferă plăcută. Poate desemna și un sentiment de apartenență, timpul petrecut cu cei dragi sau revederea unui prieten după mult timp. De exemplu : „Am petrecut o seară „gezellige” („plăcută”), jucându-ne și distrându-ne...”

Hoe gaat het ermee?

Hallo!

Dankjewel!

<<< Luister naar de klanken van deze woorden

Photo: Tulips and windmills in Zaanse Schans, Netherlands

- 1 een
- 2 twee
- 3 drie
- 4 vier
- 5 vijf
- 6 zes
- 7 zev
- 8 acht
- 9 negen
- 10 tien

LT LIETUVIŲ KALBA

👤👤👤 3 000 000

taip

ne

Lituaniana este una dintre cele mai vechi limbi vorbite în lume și chiar are cuvinte care seamănă cu sanscrita veche, ca „vyras” (om), „šuo” (câine), „avis” (oaie). Astfel, Lituanienii pot recunoaște anumite cuvinte auzind această limbă indiană. Începe să-mi fie puțin foame, lasă-mă să iau ceva ceva de ronțait...

Kaip sekasi?

Labas!

Ačiū!

- 1 vienas
- 2 du
- 3 trys
- 4 keturi
- 5 penki
- 6 šeši
- 7 septyni
- 8 aštuoni
- 9 devyni
- 10 dešimt

ųū

č

ž

š

ą

ęė

į

Pasiklausykite šių žodžių >>>

Photo: Trakai Island Castle, Lithuania

ITALIANO IT

888 67 000 000

În țara pizzei, a pastelor și a brânzei, nu este surprinzător că cineva spune „abbioco”. Nu există, într-adevăr, un echivalent în franceză, dar „abbiocco” se referă la o senzație pe care o resimți după ce ai mâncat o cantitate mare de mâncare. Accesezi pagina următoare pentru a descoperi un alt cuvânt unic legat de alimente...

Come stai?

Ciao!

Grazie!

- 1 uno
- 2 due
- 3 tre
- 4 quattro
- 5 cinque
- 6 sei
- 7 sette
- 8 otto
- 9 nove
- 10 dieci

sì

no

è é

à

ù

ì

ò ó

<<< Ascolta il suono di queste parole

Photo: Riomaggiore, Italy

KA

ქართული

👤👤👤 3 700 000

როგორ ხარ?
 გამარჯობა!
 მაღლობა!

ღიახ
 არა

Cuvântul georgian „Shemo-metchama” înseamnă că mâncăm chiar dacă ne-am săturat, deoarece mâncarea este atât de bună. Se traduce aproximativ prin „Am mâncat totul fără a o face intenționat”. Limba georgiană are, de asemenea, una dintre grafiile cele mai impresionante din lume. Pe pagina următoare, veți descoperi un cuvânt care descrie o cantitate pe care vrem să o exprimăm cu toții din când în când...

- 1 ერთი
- 2 ორი
- 3 სამი
- 4 ოთხი
- 5 ხუთი
- 6 ექვსი
- 7 შვიდი
- 8 რვა
- 9 ცხრა
- 10 ათი

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ

რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ ჯ ჰ

მოუსმინეთ სიტყვების უღერადობას >>>

SVENSKA SV

👤👤👤 10 000 000

Limba suedeză a inventat cuvântul „lagom” – care este perfect pentru a exprima echilibrul și pentru a spune „nici prea puțin, nici prea mult... ci doar cantitatea potrivită”. În suedeză puteți, deci, spune cu amabilitate că tocmai ați mâncat „lagom”! Am menționat deja multe cuvinte unice, să vedem, de asemenea, câteva expresii unice...

Hur mår du?

Hej!

Tack så mycket!

ää

ö

- 1 ett
- 2 två
- 3 tre
- 4 fyra
- 5 fem
- 6 sex
- 7 sju
- 8 åtta
- 9 nio
- 10 tio

ja

nej

🔊🔊🔊 Lyssna på ljuden för dessa ord

Photo: Frozen lake in Upplands Vasby, Sweden (Per-Boge | Shutterstock.com)

PL POLSKI

👤👤👤 45 000 000

Jak się
masz?

Cześć!

Dziękuję!

Poloneza are multe expresii idiomatice amuzante. Astfel, dacă spuneți în poloneză „Nie mój cyrk, nie moje małpy”, înseamnă, cuvânt cu cuvânt: „Nu e ciroul meu, nu sunt maimuțele mele”, dar această propoziție nu are nimic de-a face cu maimuțele și înseamnă „Nu este problema mea”. Există o altă limbă care are un mod amuzant de a spune ceva similar...

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzy
- 4 cztery
- 5 pięć
- 6 sześć
- 7 siedem
- 8 osiem
- 9 dziewięć
- 10 dziesięć

tak

nie

ć

ą

ł

ę

ń

ś

źż

ó

Postłuchaj brzmienia tych słów >>>>

Photo: The Crooked Forest near Gryfino, Poland

„Der er ingen ko på isen”
înseamnă în daneză „Nu
există vreo vacă pe gheață”,
dar sensul real este „Nu este
nicio problemă”. Deci dacă
nu vedeți vaci pe gheață, totul
ar trebui să meargă bine.
Ați observat, fără îndoială,
că multor limbi le place să
folosească animale în expresii
idiomatice!

Hvordan går
det?

Hej!

Tak!

DANSK DA

👤👤👤 6 000 000

- 1 en/et
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 otte
- 9 ni
- 10 ti

æ

å

ø

ja

nej

<<< Lyt til lyden af disse ord

Photo: Tivoli in Copenhagen, Denmark

PT PORTUGUÊS

👤👤👤 250 000 000

Como
estás?

Olá!

Obrigado/a!

Poate v-ați gândit că portugheza nu este o limbă mondială. Totuși, având în vedere faptul că se vorbește în toată Brazilia, există peste 220 de milioane de vorbitori nativi! Ocupă locul 7 printre cele mai vorbite limbi din lume! Vorbitorii de portugheză, numiți și lusofoni, înțeleg, de obicei, spaniolă, galiciană și italiană, pentru că aceste limbi sunt foarte asemănătoare. Apropo de limba galiciană...

á à â ã

ú ü

ç

ó ô õ

é ê

í

sim

não

- 1 um
- 2 dois
- 3 três
- 4 quatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

Ouçã o som destas palavras >>>

GALEGO GL

👤👤👤 2 400 000

Există între 60 și 100 de cuvinte care fac referire la diferite tipuri de ploaie în limba galiciană. Dacă ați fost în Galicia, veți înțelege de ce! De exemplu, „babuña” se referă la o ploaie care evocă zgomotul pe care îl face un copil mic, „torbón” la o ploaie însoțită de tunete și fulgere și „ballón” la o ploaie puternică dar de scurtă durată și care ține mai multe zile...

Como estás?

Ola!

Grazas!

si

non

ó

íï

á

é

ñ

- 1 un
- 2 dous
- 3 tres
- 4 catro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

◀◀◀ Escóita o son destas palabras

Photo: As Catedrais Beach, Spain

LV LATVIEŠU VALODA

☺☺☺ 1 750 000

Letonilor le place să cânte! „Daina” sunt cântece populare letone care evocă înțelepciunea ancestrală a Letoniei. Create cu mai bine de 1000 de ani în urmă, „daina” făceau parte din sărbători (cum ar fi festivalul anual al solstițiului de vară care apare pe imaginea principală), munca zilnică, reflecții asupra vieții, transmise pe cale orală. Există peste 1,2 milioane de „daine” în total!

jā

nē

Kā tev iet?

Sveiki!

Paldies!

- 1 viens
- 2 divi
- 3 trīs
- 4 četri
- 5 pieci
- 6 seši
- 7 septiņi
- 8 astoņi
- 9 deviņi
- 10 desmit

ū

č

š

!

ā

ī

ž

ģ

ķ

ē

ņ

Klausies, kā skan šie vārdi >>>

Photo: Celebrating midsummer, Latvia (Raimonds Kalva LV | Shutterstock.com)

NORSK NO

👤👤👤 5 320 000

Limba norvegiană are multe cuvinte care au o influență considerabilă asupra altor limbi mai răspândite. Cine nu știe cuvântul „troll”? Dacă trollii vă sperie puțin (și pe mine!), gândiți-vă, prin urmare, mai degrabă la mărețele „fiorduri” norvegiene și, dacă acestea vă fac să doriți să călătoriți, nu uitați de cuvântul englezesc „egg” (ou) care este, de asemenea, de origine norvegiană.

ja

nei

Hvordan
går det?

Hei!

Takk!

- 1 én
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 åtte
- 9 ni
- 10 ti

å

æ

ø

◀◀◀ Lytt til lyden av disse ordene

Photo: Reindeers in Tromsø, Norway

SE SÁMEGIELLA

👤👤👤 30 000

Limba sami de Nord face parte din grupa limbilor sami și este vorbită în țările din nordul Europei. Deci, nu este surprinzător faptul că limba are numeroase cuvinte pentru a descrie diferite tipuri de zăpadă și de gheață. De exemplu, „čahki” este un bulgăre de zăpadă tare care se aruncă în timpul bătăliilor serioase cu bulgări de zăpadă, „vahca” este zăpada proaspătă sau afânată și „soavli” este zăpada ce se topește.

jua

a-a

Mo dat
manná?

Bures!

Giitu!

- 1 okta
- 2 guokte
- 3 golbma
- 4 njeallje
- 5 vihtta
- 6 guhtta
- 7 čieža
- 8 gávccii
- 9 ovccii
- 10 logi

đ

ŋ

ṭ

á

ž

č

š

Guldal dáid sániid >>>>

Photo: Aurora borealis, Norway

Limba rusă are un cuvânt unic care descrie un strat de gheață care se depune, apoi, după creșterea temperaturii, se topește și îngheață din nou: „Гололедица” (gololedica), care se traduce aproximativ printr-un strat de polei. Și știați că există de două ori mai mulți vorbitori nativi de limba rusă decât de engleză în Europa?

да

нет

РУССКИЙ RU

👤👤👤 150 000 000

Как дела?

Привет!

Спасибо!

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 четыре
- 5 пять
- 6 шесть
- 7 семь
- 8 восемь
- 9 девять
- 10 десять

<<< Послушайте, как звучат эти слова

Photo: Swimming in an ice hole, Russia

ъ ё ь ий щ
э ю я ы

ES ESPAÑOL

👤👤👤 489 000 000

¡Hola!

¿Cómo estás?

¡Gracias!

sí

no

Există o expresie în spaniolă „¡el mundo es un pañuelo!” (Lumea este o batistă de buzunar) pentru a indica surpriza când ne întâlnim cu cineva întâmplător într-un loc neașteptat, arătând astfel că lumea este mult mai mică decât credeam. Și nu acesta este scopul învățării limbilor străine și descoperirii altor culturi? Spaniola este cu adevărat o limbă mondială cu 20 de țări în care este limbă oficială – ¡Olé!

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ocho
- 9 nueve
- 10 diez

á

ñ

é

úü

í

ó

Escucha cómo se pronuncian estas palabras >>>

Photo: Women dancing flamenco in Sevilla, Spain (leonov.o | Shutterstock.com)

CĂLĂTORIA LINGVISTICĂ A LAREI PRIN EUROPA

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

Iată toate limbile din cadrul călătoriei noastre prin Europa, dar există multe altele în Europa și în lume!

Basca

AFRO-ASIATICE
350 000 000

KARTVELICE
5 000 000

INDO-EUROPENE
3 200 000 000

URALICE
25 000 000

ALTAICE
210 000 000

SEMITICE
Malteza

Georgiana

Albaneza

Greaca

BALTICE
Letona
Lituaniana

GERMANICE OCCIDENTALE

Engleza
Frizona
Germana
Luxemburgeza
Neerlandeza

SCANDINAVE

Daneza
Islandeza
Norvegiana
Suedeza

SLAVE OCCIDENTALE

Ceha
Poloneza
Slovaca

SLAVE ORIENTALE

Belorusa
Rusa
Ucraineana

ROMANICE ORIENTALE

Italiana
Româna

SLAVE MERIDIONALE

Bosniaca
Bulgara
Croata
Macedoneana
Sârba
Slovena

ROMANICE OCCIDENTALE

Catalana
Franceza
Galiciana
Portugheza
Romanșa
Spaniola

TURCICE
Azera
Turca

CELTICE
Galeza
Irlanzeza

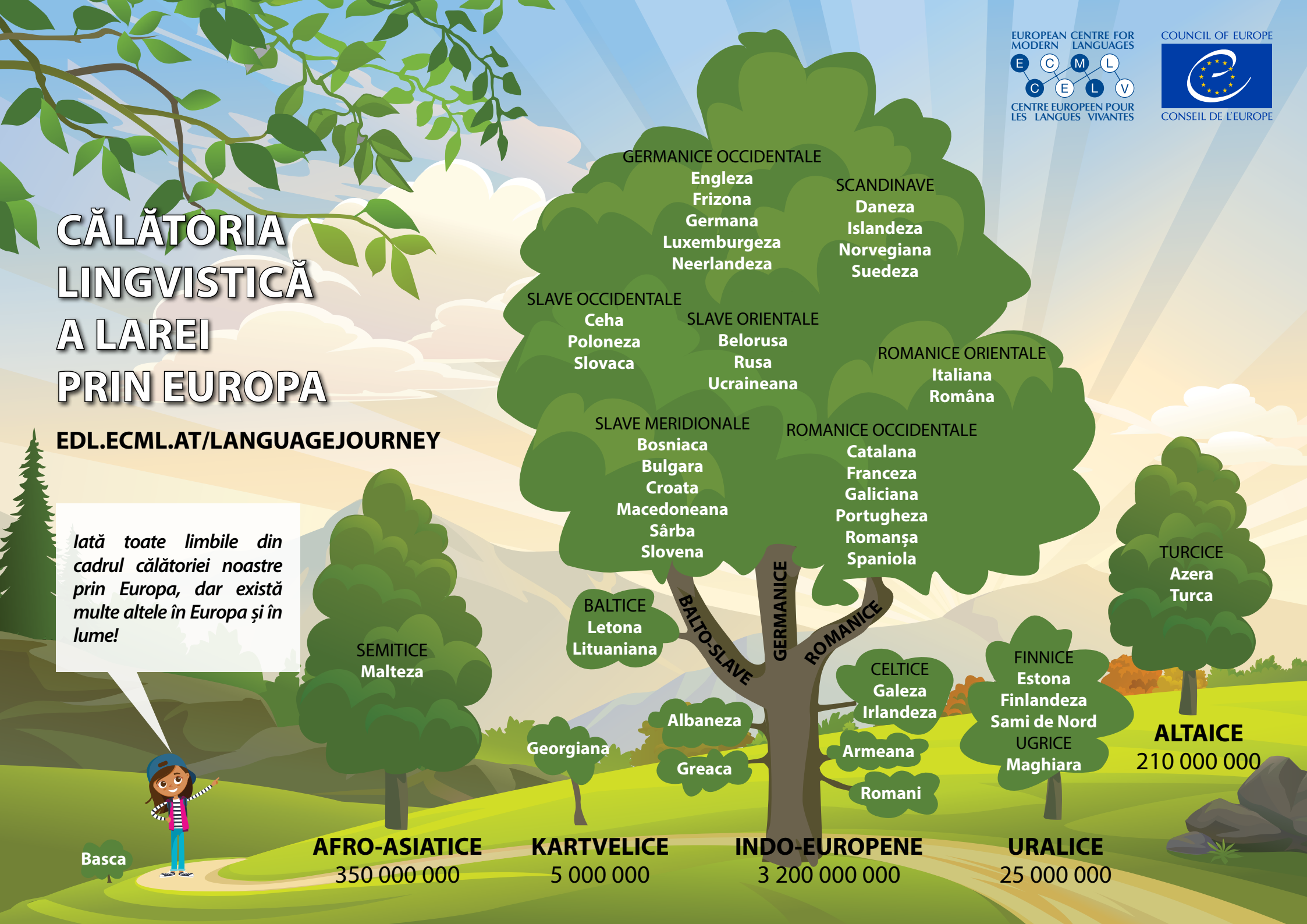
Armeana
Romani

FINNICE
Estona
Finlandeza
Sami de Nord
UGRICE
Maghiara

GERMANICE

ROMANICE

BALTO-SLAVE

edl.ecml.at/languagejourney

BE EN FY SL FR UK

CA TR AS EU MT IS

ET RO CS SK FI RM

CY DE HR BS SR HY

ROM LB EL SQ BG

MK GA HU NL LT IT

KA SV PL DA PT GL

LV NO SE RU ES

O limbă poate să vă deschidă ușa către o lume nouă. O lume în care veți putea descoperi minuni a căror existență nu ați fi bănuț-o niciodată privind țări și culturi dacă nu ați fi folosit cheia pe care v-o oferă limba. Și o ușă vă poate conduce într-o încăpere în care există multe alte uși!

Pentru unii, limbile sunt o reală pasiune, pentru alții o necesitate, dar oriunde ați merge și orice ați face, nu le puteți ignora. Noi sperăm că această călătorie v-a trezit puțin interesul privind câteva din numeroasele limbi care ne înconjoară și vă va încuraja să descoperiți mai multe.

Pentru mai multe informații despre Centrul European pentru Limbi Moderne al Consiliului Europei și despre Ziua Europeană a Limbilor, vă rugăm să accesați www.ecml.at. Pentru orice adaptare sau traducere, vă rugăm să ne contactați (information@ecml.at).
2021, Consiliul Europei